

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.313.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 17182 Pani Posłanki Agnieszki Ścigaj wraz z grupą Posłów, w sprawie narastającej skali zwolnień grupowych oraz pogarszającej się sytuacji na rynku pracy, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Według danych ze sprawozdania MRPIPS-01 o rynku pracy w 2025 r. pracodawcy, na mocy ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. z 2025 r. poz. 570 z późn. zm.), zgłosili do powiatowych urzędów pracy zamiar zwolnienia grupowo łącznie 97,6 tys. pracowników, a faktycznie zwolnili grupowo 29,5 tys. osób. Głównym powodem nieprzeprowadzenia większości zapowiedzianych zwolnień było przyjęcie przez objętych nimi pracowników Poczty Polskiej tzw. wypowiedzeń zmieniających warunki pracy i płacy, co pozwoliło uratować ich miejsca pracy. W okresie styczeń - lipiec br. pracodawcy zapowiedzieli zwolnienie grupowe 25,2 tys. pracowników, tj. o ok. 70% mniej niż w analogicznym okresie 2025 r., a zwolnili grupowo 13,8 tys. pracowników, czyli o ok. 27% mniej.

Zwolnienia to efekt m.in. ograniczania produkcji w wyniku zmian otoczenia gospodarczego, restrukturyzacji zakładów pracy (np. w PKP Cargo czy Poczcie Polskiej), wdrażania automatyzacji (np. w bankach, instytucjach finansowych), robotyzacji (w zakładach produkcyjnych) czy wreszcie wahań koniunktury.

Sytuacja na rynku pracy pozostaje stabilna. W końcu lipca br. stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce wyniosła 5,9%, natomiast według metodologii Eurostatu stopa bezrobocia w czerwcu br. (najświeższe dostępne dane) wyniosła w Polsce 3,1%, co daje naszemu krajowi drugie miejsce na liście państw z najniższą stopą bezrobocia w UE po Bułgarii i Cyprze (3,0%¹). Wynik dla całej UE za czerwiec br. to 6,0%, a dla strefy Euro 6,3%.

Kierownictwo resortu pracy monitoruje sytuację w obszarze zwolnień grupowych. Od lat najwięcej zwolnień grupowych zapowiadają i realizują pracodawcy prowadzący działalność w sekcji PKD „przetwórstwo przemysłowe”, ale liczne są też zwolnienia w sekcjach „informacja i komunikacja” oraz „handel hurtowy i detaliczny”.

W znacznej mierze zwolnienia grupowe są efektem automatyzacji i robotyzacji. Z drugiej strony wnioski z międzynarodowych i krajowych raportów napawają umiarkowanym optymizmem - wynika z nich bowiem, że mamy do czynienia bardziej ze zmianą charakteru pracy oraz nabywaniem nowych kompetencji niż masowym wypieraniem pracowników z rynku. Najbardziej narażone na automatyzację opartą na generatywnej sztucznej inteligencji (GenAI) są sektory, w których duża część pracy polega na przetwarzaniu

¹ [Stopa bezrobocia wg metodologii Eurostatu](#)

informacji, obsłudze dokumentów, raportowaniu, klasyfikowaniu i wypełnianiu procedur. Według ILO² najbardziej podatne na wpływ generatywnej sztucznej inteligencji są przede wszystkim zawody biurowe i administracyjne, a dopiero po nich część zawodów technicznych i specjalistycznych. W skali globalnej około 1 na 4 pracowników wykonuje pracę w pewnym stopniu narażoną na wpływ generatywnej sztucznej inteligencji, ale tylko 3,3% z nich należy do grupy, której ryzyko to dotyczy w najwyższym stopniu.

Z kolei ze wspólnego raportu kierownictwa Ministerstwa Cyfryzacji, NASK oraz ILO³ wynika, że 30,3% wszystkich miejsc pracy w Polsce jest w pewnym stopniu narażonych na oddziaływanie generatywnej sztucznej inteligencji. Jest to ok. 5,1 mln stanowisk, natomiast ok. 815 tys. miejsc pracy należy do kategorii bardzo wysokiej ekspozycji. Najbardziej narażona na wpływ sztucznej inteligencji jest, zarówno w Polsce, jak i globalnie, szeroko rozumiana gospodarka biurowo-usługowa: administracja, centra usług wspólnych, księgowość, obsługa klienta, organizacja obiegu dokumentów, rezerwacje, koordynacja i sprawozdawczość. Należy jednak zaznaczyć, że dotychczas nie widać w Polsce spadku zatrudnienia w segmentach rynku pracy najbardziej narażonych na wpływ sztucznej inteligencji.

Jednym z instrumentów wspierających pracodawców i przedsiębiorców w dostosowywaniu kompetencji ich pracowników do potrzeb zmieniającej się gospodarki jest Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS), przeznaczony na dofinansowanie kształcenia ustawicznego osób pracujących. Ten rodzaj inwestycji w potencjał kadrowy poprawia zarówno pozycję firm, jak i samych zatrudnionych zwiększając ich szanse na utrzymanie zatrudnienia. Od 1 stycznia 2026 r. rozszerzono udzielane w jego ramach wsparcie. Obecnie z pomocy na kształcenie ustawiczne mogą korzystać wszystkie podmioty odprowadzające składki na Fundusz Pracy lub zwolnione z nich na mocy prawa. O środki z KFS mogą zatem aplikować również osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą. Rozszerzono też kategorie osób pracujących, które mogą korzystać z kształcenia ustawicznego finansowanego z KFS o osoby wykonujące pracę na podstawie umów cywilno-prawnych. Budżet KFS na 2026 r. to 419 591 000 zł. Środki KFS mogą zostać przeznaczone na pokrycie kosztów szkoleń, egzaminów, studiów podyplomowych, badań lekarskich i psychologicznych wymaganych do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu oraz kosztów ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem.

Kierownictwo resortu pracy podejmuje działania mające ograniczyć negatywne skutki zwolnień. Ustawa z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. z 2025 r. poz. 620 z późn. zm.) zawiera przepisy regulujące obowiązki pracodawców planujących lub dokonujących redukcji zatrudnienia, dotyczące tzw. zwolnień monitorowanych, z którymi mamy do czynienia w przypadku objęcia przez pracodawcę zwolnieniem co najmniej 50 pracowników w okresie 3 miesięcy. Pracodawca jest wówczas zobowiązany uzgodnić z powiatowym urzędem pracy zakres i formy pomocy dla zwalnianych osób. Dotyczy to zwłaszcza pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego i szkoleń.

² <https://www.ilo.org/publications/generative-ai-and-jobs-refined-global-index-occupational-exposure>

³ <https://www.nask.pl/media/2025/06/Generatywna-sztuczna-inteligencja-a-polski-rynek-pracy.pdf>

Kierownictwo Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS) uczestniczy w dialogu społecznym prowadzonym również w kwestiach tak wrażliwych jak planowane zwolnienia grupowe. Na szczeblu krajowym platformą dyskusji między organizacjami pracodawców, związków zawodowych i przedstawicieli strony rządowej jest Rada Dialogu Społecznego. To w czasie spotkań tego gremium i zespołów problemowych dyskutowane są kwestie związane m.in. z sytuacją na rynku pracy, aktywnością zawodową czy aktywizacją osób w trudnej sytuacji na rynku pracy. Instytucjami powołanymi do prowadzenia dialogu społecznego na szczeblu regionalnym są Wojewódzkie Rady Dialogu Społecznego, które zajmują stanowisko i wyrażają opinie w sprawach objętych zakresem zadań związków zawodowych lub organizacji pracodawców będących w gestii administracji rządowej i samorządowej z terenu województwa. Do ich kompetencji należy rozpatrywanie spraw społecznych lub gospodarczych powodujących konflikty między pracodawcami a pracownikami, które zostaną uznane za istotne dla zachowania pokoju społecznego. W celu prowadzenia trójstronnego dialogu sektorowego służącego godzeniu interesów stron i rozwiązywaniu problemów dotyczących funkcjonowania branży powoływane są Trójstronne Zespoły Branżowe. Dialog ze związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców odgrywa istotną rolę w polityce społeczno-gospodarczej rządu.

W 2025 r., w odpowiedzi na informacje o zapowiadanych zwolnieniach grupowych, Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zdecydowała o przeznaczeniu, w ramach rezerwy Funduszu Pracy (FP), 50 mln zł na program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi. Program realizowano w trybie ciągłym bez ogłaszania naboru. Wnioskowanie o środki rezerwy FP z pominięciem naboru ma na celu efektywną realizację wsparcia i zapewnienie jego elastyczności, która umożliwi szybką reakcję na bieżące potrzeby rynku pracy. Powiatowe urzędy pracy składały wnioski na bieżąco, w zależności od wystąpienia przypadków zwolnień pracowników na ich terenie. Program dotyczył osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy, z którymi rozwiązano stosunek pracy z przyczyn niedotyczących pracowników w drodze wypowiedzenia dokonanego przez pracodawcę oraz na mocy porozumienia stron, a także osób objętych zwolnieniami monitorowanymi, o których mowa w art. 217 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. z 2025 r. poz. 620 z późn. zm.). Istniała też możliwość przyznania środków rezerwy FP w sytuacji otrzymania przez urząd pracy zawiadomienia o planowanym w 2025 r. zwolnieniu grupowym. Prowadzonymi w ramach programu działaniami mogły zostać objęte również osoby poszukujące pracy. W 2025 r. wpłynęło 7 wniosków. Wszystkie rozpatrzono pozytywnie przyznając środki w kwocie 4 505 250,00 zł.

Również w br. z rezerwy FP zabezpieczono 50 mln zł na finansowanie programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi. Analogicznie do roku ubiegłego urzędy mogą ubiegać się o środki bez konieczności ogłaszania naboru, a wnioski są rozpatrywane na bieżąco, w kolejności wpływu. Na 17 sierpnia br. do ministra właściwego do spraw pracy wpłynęło 17 wniosków. Wszystkie rozpatrzono pozytywnie przyznając wnioskodawcom ponad 6.3 mln zł.

Obowiązująca formuła dystrybucji pomocy na rzecz pracowników objętych zwolnieniami grupowymi lub nimi zagrożonych pozwala szybko reagować na bieżące potrzeby rynku pracy, również w sytuacji lokalnej kumulacji zwolnień, w szczególności gdy dochodzi do nich

na obszarach o wysokiej stopie bezrobocia. W ocenie kierownictwa resortu dysponujemy skutecznymi mechanizmami reagowania w regionach szczególnie dotkniętych redukcją zatrudnienia.

Osoby, które utraciły zatrudnienie mogą, na mocy ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia, korzystać ze wsparcia w zakresie aktywizacji zawodowej oferowanego przez powiatowe urzędy pracy. Obejmuje ono w szczególności: pomoc w znalezieniu pracy realizowaną przede wszystkim poprzez pośrednictwo pracy oraz poradnictwo zawodowe, wsparcie w rozwoju zawodowym (szkolenia, bon na kształcenie ustawiczne, pożyczka edukacyjna), pomoc w podjęciu zatrudnienia subsydiowanego u pracodawców, skierowanie do udziału w programach specjalnych w przypadkach wymagających zastosowania niestandardowych form wsparcia, pakiet aktywizacyjny umożliwiający łączenie kilku form pomocy, bon na zasiedlenie, wsparcie finansowe na podjęcie działalności gospodarczej, w tym umożliwiające pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa niezbędnego przy zakładaniu własnej firmy. Wymienione formy pomocy są realizowane na bieżąco przez powiatowe urzędy pracy i finansowane ze środków Funduszu Pracy.

Samorządy powiatów na finansowanie form pomocy dysponują w br. w skali kraju limitami FP w kwocie 1,7 mld zł. Środki przyznawane są na cały rok i w transzach miesięcznych trafiają na konta powiatowych urzędów pracy. Wyboru wdrażanych form pomocy, w ramach łącznej kwoty ustalonej dla samorządu powiatu, dokonuje starosta po zasięgnięciu opinii powiatowej rady rynku pracy. Z przyznanych limitów finansowane są wszystkie formy pomocy ujęte w ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia dla wszystkich grup klientów, w tym dla osób zwolnionych z pracy i zarejestrowanych w urzędach pracy.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Monika Sikora
Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/